

תת"ע 2966/05/17 - מאיר ממן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 2966-05-17 מדינת ישראל נ' ממן מאיר
תת"ע 8763-06-17 מדינת ישראל נ' ממן מאיר
תיק חיצוני: 14210317369

בפני כב' השופט יעקב בכר, שופט בכיר
המבקש מאיר ממן
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

1. ראשית דבר:

בפניי בקשה לביטול כתב אישום מחמת טענת הגנה מן הצדק.

2. נסיבות המקרה:

כנגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום (בתיק זה ובתת"ע 8763-06-17 אשר אוחדו) בגין עבירות של נהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף ונהיגה בכיוון ההפוך בכביש חד סטרי, כחלק ממעורבותו באירוע מיום 04/05/17. טענותיו העיקריות של המבקש הינן כי כתבי האישום שהוגשו נגדו נעשו תוך התעמרות ורדיפה הן מצד השוטרת עורכת הדו"ח והן מצד לשכת התביעות ולאחר שדו"ח האזהרה שנרשם תחילה ע"י השוטרת בטרם הוחלף על ידה להודעת תשלום קנס וכתב אישום, בוטל שלא כדין.

3. דיון והכרעה:

הגנה מן הצדק מטרתה הבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי והוגן. לצורך קבלת טענת ההגנה מן הצדק די להצביע על אי מתן אפשרות לנאשם לנהל משפט הוגן, או שיש בניהול המשפט כנגדו פגיעה חריפה וממשית בתחושת ההגינות והצדק. על כך עמד בית המשפט העליון בע"פ 4855/02 בורוביץ נ' מדינת ישראל פ"ד נט(6) 776 (להלן: "הלכת בורוביץ") בקבעו:

"ההגנה מן הצדק הינה דוקטרינה הלכתית המכירה בסמכות בית המשפט לבטל כתב אישום שהגשתו או בירוורו עומדים בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית ... עיקר עניינה של

ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה איפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית המשפט. מטרת החלתה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על מעשיהן הנפסדים...".

בהלכת ברוביץ יש לבחון שלושה מבחנים על מנת להחיל דוקטרינת ההגנה מן הצדק:

האחד - זיהוי פגמים שנפלו בהליכים נגד הנאשם ומידת עוצמתם;

השני - בחינת השאלה, האם קיומם של פגמים אלה גורם לפגיעה בתחושת הצדק וההגינות, תוך איזון בין האינטרסים השונים;

השלישי - בחינת האפשרות לרפא את הפגמים באמצעים מתונים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.

יישום המבחנים הנ"ל למקרה שבפנינו מוביל למסקנה כי עשוי להתקיים המבחן הראשון (חוסר שקיפות בהליך נגד הנאשם) ואילו לגבי המבחן השני והשלישי, עולה כי לא ניתן בנסיבות העניין להסיק כי אלו פגעו בתחושת הצדק וההגינות עד כדי ביטולם של כתבי האישום שהוגשו כנגד המבקש.

באשר לשוטרת - מעיון בהודעת תשלום הקנס, לא עולה כי צוינה מצד השוטרת הסיבה לביטול דו"ח האזהרה שנרשם תחילה. ממזכר השוטרת ניתן לשער כי אי תגובת המבקש כנדרש לצורך מילוי דו"ח האזהרה הביא לביטול ולהחלפתו בהודעת קנס וכתב אישום. זאת, לצד העובדה כי מתגובת המבקש בדו"ח עולה כי מדובר באקט ענישתי שבוצע כלפיו.

באשר למשיבה עצמה - מעיון בתגובת המשיבה, לא ברור מדוע סירבה היא בעת פגישתה עם המבקש במשרדה, להעביר לידיו את דו"ח האזהרה שנרשם לו תחילה בשעת האירוע ובוטל לאחר מכן ע"י השוטרת. גם לא ברור מדוע סיווגה המשיבה את אותו דו"ח כמסמך שאיננו חלק מחומר החקירה. טענתה כי הדבר אינו יכול לסייע למבקש עומדת אל מול העובדה כי המסמך נרשם למבקש בשל אותו אירוע והוחלף לבסוף בהודעת קנס וכתב אישום ואף היווה נדבך עיקרי לטענותיו. מה עוד, כי דו"ח האזהרה נמסר לבסוף למבקש לאחר החלטת ביהמ"ש לעניין זה כי הדו"ח אינו אכן חלק מחומר החקירה.

לפיכך, עולה כי מדובר בחוסר שקיפות מצד המשיבה כלפי המבקש.

יחד עם זאת, ממכלול נסיבות המקרה עולה כי אין בחוסר שקיפות הנ"ל כדי לגרום לפגיעה בתחושת הצדק וההגינות, ובטח שלא עד כדי ביטול כתבי האישום כנגד המבקש:

מעיון בבקשת המבקש עולה כי בעת ההתנהלות בין הצדדים לאחר יום האירוע עצמו, סירב המבקש להצעת המשיבה לביטול הדוחות שניתנו נגדו בכפוף לאי נקיטת הליכים כנגד השוטרת. כמו כן, מעיון בתגובת המשיבה, עולה כי המבקש סירב להצעת המשיבה לביטול ו/או לתיקון סעיף העבירה מנהיגה ללא ביטוח תקף לאי החזקת תעודת ביטוח בלבד (שכן, מוסכם בין הצדדים כי היתה לנאשם תעודת ביטוח תקפה בעת האירוע אלא שזו לא היתה מצויה ברכבו בשעת האירוע). יתרה מכך, המשיבה טוענת כי לעניין תיקון סעיף העבירה זו עמדתה גם כיום. זאת, לצד העובדה כי המבקש אף התוודה במעשיו, הן כאמור מתגובתו בהודעת תשלום הקנס, והן מתגובתו בדו"ח העיכוב.

לפיכך, ובמכלול הנסיבות, סבורני כי אין בחוסר השקיפות הנ"ל מצד המשיבה כדי לגרום לפגיעה בתחושת הצדק וההגינות, אשר ביכולתן להביא לביטול כתבי האישום כנגד המבקש. כאמור לעיל, חרף התנהלותה, היתה המשיבה מוכנה ללכת ועודה מוכנה ללכת כברת דרך לקראת המבקש למען סיום ההליכים בין הצדדים או פעולה דומה שתביא לסיום ההליכים. דומני כי סירובו של המבקש לסיום ההליכים מול המשיבה והגשת בקשה זו נקשר בעיקר בדין ודברים הקשים שהיו לו מול השוטרת בשעת האירוע (כעולה מבקשתו, ממזכר השוטרת ומתגובתו בהודעת תשלום הקנס וכן מתגובת המשיבה), אשר הכרעה בנוגע לדין ודברים אלו, יכולה להינתן במחוזות אחרים ולא להכריע את גורל בקשה נשוא תיק זה.

במקרה דנן, ולאור הנסיבות הנ"ל, ניכר כי יכולת הצדדים להביא לסיום ההליכים ביניהם אינה ממומשת למרות הפוטנציאל הגבוה הטמון בה, וסבורני כי איזון בין האינטרסים השונים העומדים לצדדים, אין בו כדי להצביע על פגיעה בתחושת הצדק וההגינות, עדי כדי ביטול כתב האישום שהוגשו כנגד המבקש.

4. סיכום:

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, הריני לדחות את בקשת המבקש לביטול כתבי האישום מחמת טענת הגנה מן הצדק, ולהותיר את כתב האישום שהוגשו כנגדו על כנם.

קובע לשמיעת ראיות ב-2 התיקים הנ"ל ביום 14.5.20 שעה 13.00

המזכירות תזמן את עדי התביעה לשיבה הנ"ל

המאשימה תוודא הופעת עדיה.

על הנאשם להתייצב ולהביא את עדיו.

המזכירות תודיע לנאשם על מועד הדיון גם טלפונית.

ניתנה היום, ד שבט תש"פ 30 ינואר 2020 בהעדר הצדדים.